

La padrineta Roseta

-Oviedo i bocins d'història del Cardenal Tarancón a Solsona i a Oviedo-

-Ei, padrineta Roseta, com estàs?

-Oi, bé, gràcies a Déu, mosseta. Ansiosa per saber quin tema tocarem avui. Fins ara no me n'has dit ni una paraula. Manoi! Talment semblava que tinguessis la llengua lligada.

-Res d'això, padrineta. No te n'havia dit cap cosa perquè et volia donar una sorpresa. Quedaràs parada en escoltar el començament de l'escrit d'avui. Escolta, escolta: **"Oviedo es una ciudad deliciosa, exótica, bella, limpia, agradable, tranquila y peatonalizada. Es como si no perteneciera a este mundo, como si no existiera... Oviedo es como un cuento de hadas."**

-Déu del Cel!, que potser parlem de la capital del Principat d'Astúries, Eva?

-Afirmatiu, padrineta. Les paraules que te n'acabo de dir les va pronunciar el director, guionista, escriptor i actor estatunidenc **Woody Allen** que hi rebé el "Premio Príncipe de Asturias de las Artes" l'any 2002. I jo, padrineta, gairebé totes me les podria fer meves per descriure la ciutat d'Oviedo tal com la vaig veure i viure quan hi vaig anar.

-Ah, filleta, per a una gran part de la gent del bisbat de Solsona Oviedo és una ciutat especial. És la ciutat que l'any 1964 acollí el nostre estimat bisbe **Vicent Enríque i Tarancón**. Sí, mosseta, aquell any deixà de ser bisbe de

Solsona i fou nomenat arquebisbe d'Oviedo.

-Sí, tot això ho sé com el parent nostre, padrineta. Fins i tot en vaig parlar amb algunes persones d'**Oviedo** i elles em contaren que el diumenge, dia **10 de maig de 1964**, hi fou rebut per milers de persones que sortiren al carrer per expressar la seva **benvinguda** al nou prelat que durant la seva salutació manifestà que arribava a Oviedo com a arquebisbe i només com a això: **"No busquéis en mí un político, ni un economista, ni un sociólogo"**. I, tot seguint les directrius del papa Montini -ara Sant Pau VI- portà la renovació del Vaticà II a l'Església asturiana.

Segons em digueren també, padrineta, el nostre bisbe Tarancón, en arribar a Oviedo, jubilà el clàssic i ostentós "Mercedes" de l'arquebisbat per seguir utilitzant el cotxe de petita cilindrada que portava de Solsona i que conduïa el seu xofer i cosí Manolo. Així mateix, demanà la construcció d'un petit apartament al Palau Episcopal i en feu la seva llar.

Ah!, i en **marxar d'Oviedo** cinc anys després de la seva arribada **-any 1969-** per haver estat designat "Arzobispo de Toledo y Primado de España", **"La Voz de Asturias"** publicà: "(...) Monseñor Vicente Enrique y Tarancón ha ejercido su ministerio pastoral con verdadera inteli-

gencia, poniendo gran prudencia en las decisiones y, sobre todo, captando el afecto de sus diocesanos... **Nos quedamos en Asturias sin un arzobispo llano y sencillo**, que pasó por nuestra sociedad sin meter ruido, pero dejándose sentir profundamente".

Pel que fa al present, padrineta, els ovetenses em llegiren **dues notes de premsa** referides al fet d'haver-li estat atorgat recentment el seu nom a una plaça de Oviedo. **La primera nota** era del dia 12-10-2017 i, entre altres coses, deia: **El cardenal Vicente Enrique y Tarancón** (1907-1994), gran símbol de la Iglesia de la Transición, **dará nombre a la rotonda de Fozaneldi, en la Ronda Sur de Oviedo**. La propuesta fue realizada el pasado mes de julio por el **Padre Ángel, en nombre de Mensajeros de la Paz**, y tramitada por el alcalde, el socialista Wenceslao López. La edil de Estadística, Cristina Pontón (IU), confirmó ayer la entrada en el callejero local del que fuera Arzobispo de Oviedo entre 1964 y 1969. **"Tarancón fue muy querido en la ciudad y conocido por su oposición a la dictadura franquista, lo que le supuso el veto del régimen durante muchos años"**(...) El Arzobispado celebró ayer lo que considera un "gran reconocimiento" para "la gran talla personal y eclesial del que fue Arzobispo de Oviedo".

Un reconocimiento que hace extensivo "al papel que ha tenido la Iglesia en la construcción de la convivencia en el contexto de la Transición".

Por su lado, el **Padre Ángel**, impulsor de la iniciativa, también se felicitó por un nombramiento que, según dijo, "ilusiona a mucha gente". El sacerdote mirense **guarda un "recuerdo precioso" de Tarancón**, quien, rememora, **"me enseñó que hay que creer en Dios y en los hombres"**. A su juicio, y "vista la situación que se vive en España

y en Cataluña", el país "necesita mucho a figuras de la talla de Tarancón".

Pel que fa a la **segona nota de premsa**, padrineta, era del dia **11-4-2018** i en transcripció els fragments següents, escrits per Juan Carlos Abad: "El alcalde de Oviedo, Wenceslao López, el arzobispo de la diócesis, Jesús Sanz Montes, y el Padre Ángel, han participado esta mañana en el **descubrimiento de la placa que otorga el nombre de 'Plaza Cardenal Tarancón', a la glorieta de la ronda sur**

en la intersección con la calle Goya.

En un acto cordial y al que también han asistido un centenar de residentes de las residencias que la organización Mensajeros de la Paz tiene en Villaviciosa y Noreña, tanto el alcalde como el padre Ángel, han glosado la figura del cardenal **Tarancón como un hombre «irrepetible» y «siempre del lado de los más necesitados».**

(...) Muerto el dictador, con quien mantuvo serias disputas, -'Tarancón al paredón' fue

El bisbe Vicente Enrique Tarancón el dia de la seva arribada a Solsona (14-4-1946). Foto: autor desconegut./ Manolo Tarancón cosí i xofer del bisbe Tarancón. Foto: arxiu Montserrat Riu Mas./ El cardenal Vicente Enrique Tarancón en la inauguració del Col·legi Menor Lacetània de Solsona (14-5-1970). Foto extreta del programa del 25 aniversari de l'Escola de FP de Solsona (any 1987). Fotomuntatge: Montserrat Riu Mas.

L'arquebisbe Vicente Enrique Tarancón a Oviedo (1964-1969). Foto de premsa./Façana del Palau Episcopal d'Oviedo (postal anys 50).Vista panoràmica de la ciutat d'Oviedo. Foto: Internet. Fotomuntatge M. R. M.

uno de los lemas de la extrema derecha en los 70- **asumió la democracia y trató de homologar la Iglesia al estado de derecho y libertades (...)**

Tarancón fue un **defensor de la libertad y justicia social, una figura incomparable y necesaria (...)**.[△]

-Està molt bé aquest reconeixement, Eva, però cal dir que a **Solsona** ja li'n van fer un de semblant el mes de **maig de 1970**. Sí, joveneta, i, com ja deus saber, el Cardenal Tarancón el pogué gaudir personalment pel fet que es trobava a la capital del Solsonès per **inaugurar el**

Col·legi Menor Lacetània de l'Escola de F.P. El dia 4 de maig de 1970 quedà inaugurada, doncs, l'Avinguda del Cardenal Tarancón que està situada a ponent de la ciutat.

-D'acord, padrineta. I, dit això, parlarem de la ciutat d'Oviedo, que n'és molt mereixedora.

-Oi està clar que en deu ser, mosseta. Però abans voldria recordar que **amb el bisbe Tarancón arribaren a Solsona** persones que li farien bona companyia, entre les quals la **mare Vicenta Tarancón Fandos, la germana petita Vicenta Enrique Tarancón** que, com

tantes altres germanes de sacerdots el seguiria al llarg de la seva vida i envellirien junts; el **cosí Manolo Tarancón**, ja esmentat abans, i el **sacerdot tortosí Rafel Escuder Pinyol**.

La seva **mare**, però, no el pogué acompanyar a Oviedo perquè **morí a Solsona el dia 5 d'octubre de 1954**, a l'edat de 76 anys. El seu fèretre fou traslladat a Borriana, ciutat nadiua de la família Enrique Tarancón, i allí rebé cristiana sepultura.

-Això ja m'ho vas explicar fa temps, padrineta, i recordo que, en fer-ho, hi afegires: "Al cap de poc -dia **1 de novembre**- el bis-

be Tarancón complí les noces d'argent sacerdotals i, és clar, tristesa i alegria el degueren acompanyar. Mn. Antoni Palou Pujol (a.c.s.) així ho expressà en el poema "Alegria Mirrada de les Noces Sacerdotals" publicat a la "Hoja Parroquial" del dia 31-10-1954, del qual recordo els versos següents:

**El vestit nupcial, fulgent de sol,
pels àmbits del Bisbat de goig transporta;
el llista, però, tènueament de dol
la recordança de la mare morta.**

-Ara que ho dius, sí que em balla pel cap que t'ho vaig explicar. En fi, en aquest cas, m'estimo més haver pecat per excés que per defecte, mosseta.

-Entesos, padrineta. Tot seguit sabrem, però, si cal que mengis cues de pansa o no.

-Però què dius ara, santa cristiana! Això no té cap ni peus. Gràcies

a Déu, tinc una memòria d'elefant, jo.

-Prou, sí, però m'has de permetre que, de moment, ho posi en quarantena. A veure, quan abans has esmentat la ciutat de Borriana, he recordat que també m'explicares una anècdota de la consagració del nou bisbe de Solsona -Vicente Enrique Tarancón- que tingué lloc a l'església arxiprestal de San Salvador de Borriana el dia 24-3-1946. La recordes, padrineta Roseta?

-Oi; sens dubte que sí, Eva. És la següent: En tan important i joio-

Oviedo 11-4-2018. Acte de descobriment de la placa de la plaça en honor al cardenal Vicente Enrique Tarancón, amb l'arquebisbe de la diòcesi José Manuel Fernández Gutiérrez, l'alcalde Wenceslao López, el padre Ángel i José Manuel Fernández Gutiérrez director de la "Banda de Gaitas de Oviedo". Foto de premsa

Avinguda del Cardenal Tarancón -Solsona-. Foto M. R. M./ Plaques que li donen nom. Fotos M. R. M./ Cardenal Vicente Enrique Tarancón. Foto: autor desconegut. Fotomuntatge M. R. M.

sa cerimònia l'acompanyaren: la mare (el pare era mort), els germans Vicent i Vicenta -que actuaren de padrins-, bisbes, sacerdots... i una munió de persones que l'aplaudiren de valent fins que el bisbe Juan Hervàs -escandalitzat pel que considerà una irreverència- exigí als fidels que guardessin bones maneres al temple.

-Bravo, Roseta! Res de menjar cues de pansa, doncs. Veig que la mantens ben fresca, la memòria.

-I la hi mantindré tant de temps com pugui, mosseta. Val la pena que m'hi esforci, perquè els

ancians som la memòria viva d'altres temps. El passat no mor mai, joveneta. Oi tant que no! Fins i tot els poetes ho diuen. Escolta els següents **versos de l'asturià, periodista i poeta -Graciano García García-**:

**“No hay otro triunfo verdadero
que el del esfuerzo y el del sacrificio.
No cambies como la hoja en el viento.
Sé siempre tú misma.
El pasado nunca muere.”**

-Molt bé, padrineta. Au, va!, anem-nos-en, ja, a la capital del principat d'Astúries.

-Suposo que començarem parlant del Sant Sudari que té l'honor de guardar i custodiar, veritat, mosseta?

-No, padrineta. Ara disposem de poc temps per parlar-ne. Si Déu vol, però, un altre dia ho farem tan extensament com calgui. Avui, acabarem l'escrit comentant **l'atractiu urbà que Oviedo mica**

en mica ha anat incrementant en els darrers anys adornant els seus carrers amb **obres escultòriques**. N'hi ha més d'un centenar. Són boniques de debò i la gent les mira, les toca, s'hi fotografia...

-Caram! Així ara els **carrers d'Oviedo** deuen tenir un **cert aire de museu obert i interactiu**, mosseta.

-Just a la fusta, padrineta! Una de les **escultures** que sol cridar més l'atenció és la coneguda amb el nom de **"La Regenta"**. És a la plaça d'Alfons II, el Cast (davant de la Catedral). L'escultor nascut a Oviedo -Mauro Álvarez Fernández" l'obrà en bronze l'any 1997 **recreant una dama de finals del segle XIX**.

-Així, mosseta, és ben clar que és un monument dedicat al personatge literari "La Regenta".

-Més aviat podríem dir que és un **homenatge al personatge i a l'obra de l'escriptor Leopoldo Alas "Clarín"** que, com ja saps, entre els anys **1884 i 1885**, **escrigué "La Regenta"**.

La vaig trobar molt bonica, padrineta, però també em van agradar d'allò més gairebé totes les altres **escultures de bronze** que vam anar trobant per carrers i places. M'arribà al cor, però, la del gos **"Rufo"**. Obra de l'escultora Sara Iglesias Poli, és d'un realisme impressionant. **Fou realit-**

zada l'any 2015 per iniciativa popular en homenatge a tots aquells que dediquen els seus esforços a ajudar els animals abandonats.

-I no podria ser que aquesta escultura es fes per recordar alguns de carn i ossos que hagués tingut alguna cosa a veure amb la ciutat d'Oviedo, mosseta?

-L'has encertada de ple, padrineta. I va ser en aquesta ciutat on vaig llegir la seva **història**. Vols que te'n faci un breu resum?

-I tant, ja ho crec que sí, mosseta.

Doncs, som-hi, padrineta: **"Rufo** era un cruce de mastín y pastor alemán que vivía en Oviedo entre los años 80 y 90. Formaba parte del paisaje de la ciudad. **Vivía en la calle amparado, protegido y alimentado por todos los ovetenses. Era de todos y no era de nadie.** Ca-

riño y comida nunca le faltaron. Sabía muy bien como resguardarse del frio en invierno, en los portales calientes de la ciudad. En una ocasión, **Rufo fue capturado y llevado a la perrera municipal**. Fue tal el revuelo y el enfado de los ovetenses por su captura, que incluso **se realizó una manifestación por las calles de la ciudad para exigir su puesta en libertad**.

No había acontecimiento, reunión social, fiesta o ceremonia en la que Rufo no hiciera acto de presencia.

En 1988, Mª Pilar Díaz Cañedo plasmó en el papel un cuento que giraba en torno a 'Rufo'. Años más tarde, Rafael García Sánchez, director del grupo de teatro Talía-Astur y esposo de María Pilar, utilizó ese relato como base para llevar al can Carballón a la gran pantalla bajo

Oviedo, escultures de bronze de: La Regenta, el gos Rufo i Woody Allen.
Fotos i fotomuntatge M. R. M. (any 2018)

el títol de "Buscando a Rufo".
Cuando se hizo viejito, solicitaron al alcalde de Oviedo, la posibilidad de **llevarlo al albergue** donde pasó los últimos años de su vida. **Muriendo por un fallo renal el 21 de septiembre de 1997.**

-Una historieta entranyable, Eva. Quina sort tingué de morir essent tan estimat, el gosset Rufo. Aquest fet m'ha portat a la ment els versos d'un **poema anònim intítulat "El meu gos amic fidel"**.

-Que bé, padrineta! Els farem servir com a punt i final de l'escrit d'avui. Tinguis present, però,

que un altre dia el continuarem.
-No pateixis que no se m'oblidarà, no, Eva. M'abellix d'allò més saber coses del Sant Sudari guardat a la ciutat d'Oviedo.
Bé, mosseta, els versos diuen així:

Quan arribi el darrer moment
que això també és llei de vida
et posaré baix d'un roser
potser sota una alzina
i quan no ens vegi ningú
aniré a fer-te companyia
i si se m'espurnen els ulls
diré: -" Déu, Déu és per culpa de la ventisca"
perquè plorar per un gos,
hi ha molta gent que ho critica.

Montserrat Riu Mas
(tardor 2018)

El temps sant és arribat
i amb el fred, la neu i el gebre,
les figures del pessebre,
una a una, ja han tornat.
-Joan Llangueres-

US DESITJA
MONTSERRAT RIU MAS
-Nadal any 2018-

Vista panoràmica del nucli parroquial de Linya des del nucli parroquial de Sant Just-Joval / Dos diorames de pessebre fets per Joan Cuadrench Margineda (1889-1967) / Fotomuntatge: M. R. M.